

Uitleg

De Vaandeldrager nu te zien in het Rijksmuseum

Je kent vast de bekende Nederlandse schilder Rembrandt van Rijn wel. Hij leefde in de zeventiende eeuw in Amsterdam en schilderde onder andere het wereldberoemde schilderij *De Nachtwacht*. Binnenkort kun je in het Rijksmuseum nóg een bijzonder schilderij van Rembrandt komen bewonderen: *De Vaandeldrager*. Na jaren in het buitenland te zijn geweest, is dit schilderij nu weer terug in Nederland. In deze les lees je meer over dit fascinerende schilderij.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je bedenkt zelf vragen voor, tijdens en na het lezen en je beantwoordt sleutelvragen. Ook vul je een deel van het schema bij opdracht 2 in.
- Bij **opdracht 2** vul je een bekend-benieuwd-bewaardschema over de tekst in.
- Bij **opdracht 3** ga je aan de slag met woorden uit de tekst.
- Bij **opdracht 4** geef je je mening over het schilderij *De Vaandeldrager*.
- En **opdracht 5** is een extra opdracht: jullie ontwerpen een vaandel voor jouw klas.

OPDRACHT 1 Actief lezen en deel van schema invullen

1. Kijk goed naar de titel, de kopjes en de foto's bij de tekst.
2. Wat weet je al over dit onderwerp? Vul bij opdracht 2 de eerste kolom van het schema bij opdracht 2 in: **Bekend**.
3. Wat verwacht je dat de tekst je gaat vertellen? En wat zou je graag willen weten? Vul dat in bij **Benieuwd**.
4. Lees nu de uitleg.

Uitleg

Bij **Actief lezen** bespreken jullie de tekst in een groepje. Bespreek steeds elk stukje. Lees dan de sleutelvraag of sleutelvragen die bij dat stukje hoort/horen. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen.

Een sleutelvraag vraagt bijvoorbeeld:

- naar het **belangrijkste** van een stukje van de tekst;
- naar een **verband** tussen twee stukjes tekst;
- naar iets wat **onduidelijk** is in de tekst.

5. Lees de tekst actief in groepjes. Maak aantekeningen in de tekst zelf, of schrijf ze op het werkblad dat je krijgt.
6. Bespreek steeds elk stukje dat je actief hebt gelezen. Wat was het deelonderwerp? Kun je samenvatten wat je net hebt gelezen?
7. Lees daarna de sleutelvraag of sleutelvragen bij dat stukje en beantwoord die samen. Gebruik je het werkblad? Schrijf dan de antwoorden op de sleutelvragen op je werkblad.

Sleutelvragen

Groepje van: _____

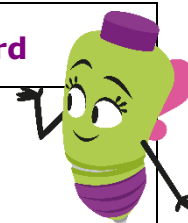
Leesdoel: Na het lezen van de tekst weet ik _____

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Waarom is het Rijksmuseum in het nieuws?
Vaandeldragers	2. Wat is een vaandeldrager precies? Leg het in je eigen woorden uit.
Het schilderij	3. Wat is er zo bijzonder aan het schilderij <i>De Vaandeldrager</i> ? Noem ten minste twee dingen.
Schuttersstuk	4. Waarom schilderde Rembrandt <i>De Vaandeldrager</i> ? 5. Bereikte Rembrandt ermee wat hij wilde? Leg uit waarom (niet).
<i>De Vaandeldrager</i> in het buitenland	6. Waarom is het zo bijzonder dat <i>De Vaandeldrager</i> nu in Nederland te zien is?
<i>De Vaandeldrager</i> is weer thuis	7. Hoe kwam <i>De Vaandeldrager</i> terug naar Nederland? 8. Op welke manier werd het schilderij toegankelijk gemaakt voor alle Nederlanders?
Na het lezen	
9. Wil jij <i>De Vaandeldrager</i> graag in het echt gaan bekijken? Leg uit waarom (niet).	

OPDRACHT 2 Een bekend-benieuwd-bewaardschema invullen

1. Bij opdracht 1 heb je de kolommen **Bekend** en **Benieuwd** al ingevuld.
Nu ga je de derde kolom invullen. Wat moet of wil je onthouden? Vul dat in bij **Bewaard**.
2. Welke vragen heb je nog na het lezen van de tekst? Vul die ook in bij **Bewaard**.

Bekend	Benieuwd	Bewaard

OPDRACHT 3 Ophelderen van onduidelijkheden

1. Lees de uitleg.

Als je een tekst leest, komt het best wel eens voor dat je een woord tegenkomt waarvan je de betekenis (nog) niet weet. Natuurlijk weet je dat je een woord kunt opzoeken in een (online) woordenboek, maar dat kost best veel tijd. Je kunt daarom beter eerst proberen of je zelf achter de betekenis van dat woord kunt komen. Hoe je dat kunt doen? Nou zo:

1. Kijk eerst goed naar **het woord zelf**. Misschien ken je al een stukje, of herken je een (deel van een) woord uit een andere taal.
2. Lees daarna de zin waarin het woord staat en de zinnen ervoor en erna goed. Dat noem je **de context**. Soms staat het woord daar uitgelegd. Of er staat in andere woorden verteld wat er wordt bedoeld.
3. Kom je er echt niet uit? Dan kun je tot slot de betekenis van een woord ook **aan iemand vragen of het woord opzoeken** in het woordenboek.

En, heel belangrijk: controleer altijd of de betekenis die je hebt gevonden in de zin past!

2. Ga op zoek naar de betekenis van de woorden in de tabel. Schrijf in de derde kolom op hoe je aan de betekenis bent gekomen: 1, 2 of 3 (zie de uitleg).

woord	betekenis	Hoe ben je aan de betekenis gekomen?
1. <i>spectaculair</i> (r. 1)		
2. <i>de compagnie</i> (r. 7)		
3. <i>met de dood moeten bekopen</i> (r. 10-11)		
4. <i>het contrast</i> (r. 18)		
5. <i>het atelier</i> (r. 19)		

6. <i>het aanzien</i> (r. 26)		
7. <i>patrouilleren</i> (r. 28)		
8. <i>de republiek</i> (r. 36)		
9. <i>iets achterhalen</i> (r. 38)		
10. <i>op tournee gaan</i> (r. 45)		
11.		
12.		
13.		

3. Ben je tijdens het actief lezen nog andere lastige woorden tegengekomen die nu niet in de tabel stonden? Schrijf die dan ook op en probeer ook van deze woorden de betekenis te vinden.

Tip

Wil je meer weten over **ophelderen van onduidelijkheden**? Kijk dan op de strategiekaart!

Speel nu een spelletje **woordenschatmemory** met de woorden uit de tekst.

1. Werk in groepjes van twee. Je krijgt een setje kaartjes van je leerkracht. Hussel de kaartjes door elkaar en leg ze op tafel, met de tekst naar beneden.
2. Eén van jullie begint. Draai een kaartje om en lees hardop voor wat erop staat. Draai dan nog een kaartje om en lees voor wat daar op staat. De bedoeling is dat je de juiste woorden bij de juiste definities zoekt.
3. Heb je een goede set gevonden? Dan mag je dat setje kaartjes houden en het nog een keer proberen. Als je geen goede combinatie hebt gevonden mag de ander het proberen. Maar probeer te onthouden wat er op de kaartjes stond!
4. Probeer alle combinaties te vinden. Degene met de meeste kaartjes wint!

OPDRACHT 4 Een recensie schrijven

1. In deze opdracht schrijf je een recensie over het schilderij *De Vaandeldrager*. Lees eerst de uitleg.

In een **recensie** lees je de **mening** van iemand over bijvoorbeeld een boek, een film of een schilderij. Een recensie is een **overtuigende tekst**. Je kunt recensies tegenkomen in kranten, tijdschriften en op websites.

De schrijver vertelt ook waarom hij iets vindt. Dat noem je **argumenten**. Vaak vind je in een recensie ook wat **informatie** over het boek, de film of het schilderij.

Soms vind je in een recensie ook een **eindoordeel**, zoals een rapportcijfer of een aantal sterren.

2. Bekijk het schilderij *De Vaandeldrager* eens goed. Wat vind je mooi aan het schilderij en waarom? Zijn er ook dingen die je minder aanspreken en waarom? Verzamel eerst je argumenten, voor je je recensie gaat schrijven.
3. Schrijf nu je recensie. Bouw je tekst op met een inleiding, een kern en een slot. Maak gebruik van het schrijfkader op de volgende pagina.

In de **inleiding** schrijf je iets over de schilder van *De Vaandeldrager*, Rembrandt van Rijn. Bijvoorbeeld over zijn leven, zijn stijl en waarom hij zo'n beroemde en gewaardeerde schilder is. Maak gebruik van de informatie die je in de tekst hebt gelezen en wat je zelf al over Rembrandt weet.

In de **kern** vertel je eerst iets over het schilderij *De Vaandeldrager*. Wat is erop te zien? Wat zie je op het schilderij terug van de stijl van Rembrandt? Vervolgens vertel je wat je van het schilderij vindt. Wat sprak je aan en wat vind je minder mooi? Geef je mening en onderbouw je mening met de argumenten die je al opgeschreven had.

Eindig je recensie met een **slot**: hoeveel sterren (1-5) of welk rapportcijfer (1-10) zou jij dit schilderij geven?

4. Wissel jouw recensie uit met die van een klasgenoot. Wat vinden jullie van elkaars recensie? Wat vinden jullie goed en wat kan eventueel beter? Geef elkaar tops en tips!

Mijn recensie over *De Vaandeldrager*

Inleiding

De Vaandeldrager is geschilderd door...

Deze schilder ...

Hij schilderde vaak ...

Zijn beroemdste schilderij is ...

Kern

Op De Vaandeldrager zie je ...

Ik vind het schilderij wel/niet (streep door wat je niet vindt) mooi, omdat...

Ook vind ik ...

Slot

Ik zou het schilderij De Vaandeldrager het cijfer ... geven, omdat ...

Wat mij betreft moet je het schilderij dus zeker wel/niet (streep door wat je niet vindt) gaan bekijken in het Rijksmuseum!

OPDRACHT 5 Een klassenvaandel ontwerpen (extra opdracht)

In de tekst heb je gelezen dat een vaandel een soort vlag is, die vroeger erg belangrijk was. In deze opdracht gaan jullie een vaandel voor jullie eigen klas ontwerpen. Je kunt hiervoor het onderstaande sjabloon gebruiken.

Bedenk eerst in groepjes: waar staan jullie als klas voor? Wat vinden jullie echt belangrijk? Kunnen jullie daar ook een slogan (een korte, krachtige zin) bij bedenken?

Bedenk ook een logo of tekening die op het vaandel moet komen en die echt passend is voor jullie klas.

